ANUL III—No. 687

EDIŢIA ANTEIA

JOI 6 DECEMBRE 1890

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

ADMINISTRAŢIA: Strada Nouă, 10 | **Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ** | **REDACŢIA: Strada Nouă, 10**

Bucurescĭ 5 Decembre

A doua zi

Camera continuă a discuta frasele D-luĭ Alexandru Lahovary grămădite în pomelnicul ce se numeşte Mesagiŭ regal, şi pe ale D-luĭ C. C. Arion, din proectul de rĕspuns.

La dreptul, aceste desbaterĭ în pustiŭ nu aduc Ţăreĭ nicĭ un folos; dar ele sunt instructive pentru ceĭ carĭ le urmăresc în toţĭ aniĭ, căcĭ — cu prilejul acestuĭ turneŭ oratoric — se daŭ pe faţă metamorfozele la carĭ se supun în fie-care an politicianiĭ maĭ marcanţĭ.

D-nul Dimitrie Brătianu, de astă dată, ca şi în aniĭ din urmă, a rostit aceleaşĭ cuvinte, a înfierat aceleaşĭ procedeurĭ; dar a atacat alţĭ oamenĭ. Cu toată schimbarea aparentă care s'a operat în rîndurile liberalilor-disidenţĭ, şeful lor a rĕmas statornic: ca şi Diogene, el caută de anĭ un guvern constituţional şi mijlocul de a face ţara să redevie stăpână pe sine. Dar, întocmaĭ ca filozoful elin, D-nul Dumitru Brătianu nu va găsi ceea ce caută, cată vreme nu va lovi rĕul de la rădăcină, cată vreme se va mărgini a toci instrumentele şi nu va ataca pe Maistrul care le întrebuinţează.

N'a vĕzut, nu s'a încredinţat încă bătrînul liberal, că orĭ carĭ ar fi oameniĭ de la putere, sistemul e acelaş? N'a fost D-sa alăturĭ cu Generalul Manu, cu Alexandru Lahovary, în opoziţie? Ce oamenĭ de ispravă eraŭ eĭ atuncĭ! Intocmaĭ cum astă-zĭ, stând în opoziţie alăturĭ cu Aurelian, cu Ferichide şi chiar cu Ion Brătianu, D-sa vede într'înşiĭ nişte bărbaţĭ vrednicĭ de a-ĭ fi tovarăşĭ.

Banca ministerială şi intrările la Palat sunt perzania orĭ-căruĭ om politic sub Carol I.

După D. Dumitru Brătianu, este important discursul D-luĭ Ioan Lahovary.

Acest onorabil deputat, pentru a sprijini portofoliul fratelui sĕŭ, pe care l-aŭ trecut multe năduşelĭ pentru a rĕmânea ministru, şi-a luat o sarcină grozav de grea: a voit să dovedească superioritatea regimuluĭ monarhic asupra celuĭ republican şi dovada cea maĭ bună a crezut a o găsi în revoluţia din Argentina, faţă cu echilibrul între partidele din ţara noastră, pe care'l susţine Carol I.

Nu e vorba, exemplul Argentineĭ se potriveşte pentru România ca nuca în perete; dar imparţialitatea luĭ Carol I faţă cu frămîntările partidelor noastre este un juvaer de retorică. Este adevĕrat că Strĕinul de pe Tronul Românieĭ nu are vr'o dragoste specială pentru vre-unul din partidele noastre politice, El le dispreţuieşte de o potrivă pe toate; dar El caută să le compromită storcêndu-le şi îngenunchiându le şi ţine pe unul până când nu maĭ are ce să-ĭ ceară şi până când Şi-a pregătit altul.

Iată întru cât Monarhia română — sub orĭ ce formă — este superioară uneĭ Republicĭ, fie aceia chiar Argentina.

D. Ion Lahovari a zis că agiotagiul argentinian a fost cauza revoluţieĭ din anul trecut şi că urcarea agiuluĭ a provenit din faptul că preşedintele Republiceĭ era şeful unuĭ partid, în complicitate cu care specula asupra agiuluĭ.

Ce scurtă e memoria deputatuluĭ de Vlaşca!

Carol I e numaĭ şeful unor colectivităţĭ palatiste şi totuşĭ câte speculaţiunĭ nu face El şi ce isvor de bogăţie din ţara aceasta a rĕmas nespeculat de Dînsul?

A combate Republica prin asemenea argumente, este a dovedi ticăloşia Monarhieĭ.

*

D. Iancovescu a vorbit şi D-sa, în numele partizanilor fideli aĭ D-luĭ Lascar Catargiu.

Mărturisim că, deşi discursul alesuluĭ ţĕranilor din Vâlcea a fost frumos peste tot, veridic în cele maĭ multe părţĭ, şi dovada uneĭ culturĭ peste nivelul comun din Cameră, totuşĭ ne-a impresionat rĕŭ prin declaraţia de princip, cu care a început: *Regele a fost în drept să cheme un guvern ca acel al D luĭ Teodor Rosetti, care să facă alegerĭ şi aceste alegerĭ aŭ fost libere.*

Ne obicinuiserăm a vedea în D. Iancovescu un om emancipat de prejudiţiĭ şi maĭ cu seamă un duşman al ficţiunilor.

Cum? Când Regele a dat puterea — nu prezidarea neutră a unor alegerĭ libere — D-luĭ Teodor Rosetti, El a făcut'o numaĭ pentru că, voind să linişteăscă ţara, S'a gândit la prerogativa Sa? Nu maĭ discutăm dacă un om luminat poate să fie mulţumit cu covîrşitoarele prerogative ale Coroaneĭ prevĕzute în Constituţie; dar am întreba pe D-l Iancovescu dacă gândea tot ast-fel, când a scris în *Naţionalul* istoria uneĭ demisiĭ. Când a fost sincer: erĭ saŭ acum un an?

Peste discursul D-luĭ C. C. Arion ne place maĭ bine să trecem, căcĭ el ne aminteşte povestea celor 14 de la Senat.

Ajungem la d. Take Ionescu, care a rostit ierĭ un discurs splendid şi des aplaudat de majoritatea Camereĭ şi de intransigenţiĭ din minoritate.

D-sa vorbeşte numaĭ în ocaziunĭ solemne şi de când s'a deschis legislatura aceasta, d-sa a luat cuvîntul de treĭ orĭ cu ocazia rĕspunsuluĭ la Mesagiŭ.

In 1888, la deschiderea Camereĭ, D. Take Ionescu, ales pe lista guvernamentală la Craiova, s'a ferit de a ataca guvernul junimist, ba încă 'ĭ-a luat apărarea susţinênd că este un guvern constituţional.

Cu ocazia proiectuluĭ de dare în judecată a luĭ Ion Brătianu, D. Take Ionescu l-a apărat pe acesta ca cel din urmă brătienist.

Anul trecut, cu ocazia discuţieĭ Adreseĭ, D. Take Ionescu a combătut guvernul concentrat, în calitate de liberal-unionist (termenul e englez, dar iĭ place).

In sfîrşit, erĭ, reprezentantul Craioveĭ a esecutat cu talentu-ĭ caracteristic pe foştiĭ sĕĭ amicĭ de luptă, pe liberaliĭ-disidenţĭ, pentru că s'aŭ unit cu foştiĭ colectiviştĭ fără program şi abdicând de la individualitatea lor.

N'avem ce zice în contra acestuĭ adevĕr, dar am dori să ştim dacă D. Take Ionescu, care se unise cu Ion Brătianu înainte ca disidenţiĭ să fi făcut aceasta, o făcuse pe baza vre-unuĭ program.

Noue ne vine a crede că toată supărarea D-luĭ Take Ionescu pe liberalĭ miroase a carpism liberal şi palatist. Nicĭ Carp n'a avut atâta rîvnă de a servi pe Regele şi a reuşit să fie dictator în Cameră; pentru ce n'ar încerca — avênd maĭ multă rîvnă palatistă — şi D. Take Ionescu această cale?

Noĭ îĭ urăm succes bun.

D-sa a zis, că e contra votuluĭ universal, şi a susţinut această ideie cu o lipsă de argumente plină de talent. Noĭ îl prevestim că frica sa de votul universal e legitimă şi că, a doua zi după proclamarea luĭ, temelia clădireĭ unor Carp, Take Ionescu, etc. se va surpa până în fund.

Iată, în rezumat, ce discuţiĭ aŭ avut loc în a doua zi a desbatereĭ Adreseĭ.

Septimiu.

TELEGRAME

BERNA 5, Decembrie. — Consiliul Federal a decis de a expulsa noue anarhiştĭ streinĭ carĭ locuiesc la Geneva, dintre carĭ doĭ bulgarĭ Stoinoff şi Peraskieff.

PARIS 5, Decembrie. — D-nul Labruyère care a înlesnit fuga luĭ Padlewschy şi D-na Ducquerey care l'a dat adăpost aŭ fost arestaţĭ azĭ dimineaţă; jurnalistul Grégoire care a condus pe omorâtorul la D-na Ducquery trebuia să fie asemenea arestat, dar nu a putut fi găsit, se crede că a fugit la Londra.

O nouă întrebare

Astă-zĭ avem un ministru titular la Culte şi instrucţiune publică.

Intrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12000 galbenĭ dăruiţĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresată Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti şi publicată în „Monitorul“ cu Nr. 118?

Care este aşezĕmêntul de bine-facere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă asta-zĭ suma dăruită?

Căile Ferate Române

Venituri si Cheltueli

După proectul de buget pe anul viitor 1891, România are în exploatare 2,447 kilometri de cale ferată — în termen mijlociŭ — daţĭ în circulaţie pentru călătorĭ şi bagage şi 2,450 pentru mărfurĭ.

Evaluările veniturilor, ţiindu-se seamă de progresiunea constantă a traficuluĭ, s'aŭ stabilit ast-fel:

Călătorĭ	12,900,000
Bagaje	387,000
Mărfurĭ mare iuţeală, . .	900,000
„ mică iuţeată . .	24,400,000
Veniturĭ diverse	950,000
Transporturĭ în regié .	1,600,000
Mine de cărbunĭ	143,600
Total . .	41,280,600

Pentru a ne da seama de mersul crescênd al mişcăreĭ căilor noastre ferate, extragem următoarele cifre, carĭ definesc venitul kilometric pentru călătorĭ pe următoriĭ anĭ:

Anul	chilometri	leĭ pe kilom.
1883	1184	6883
1884	1279	6343
1885	1354	5800
1886	1391	5801
1887	1883	5096
1888	2127	4945
1889	2402	4876

iar pentru anul viitor se propune ca bază 5,261 leĭ pe kilometru, de oare-ce cu toată scăderea taxelor la călătorĭ anul acesta veniturile n'aŭ scăzut şi decĭ prevederile pentru viitor sunt aproape exacte.

Traficul bagajelor a mers şi promite a merge descrescênd căcĭ azĭ călătoriĭ nu maĭ pornesc după cum eraŭ obişnuiţĭ cu harabalele încărcate cu toate ale caseĭ şi decĭ este firesc cu cât liniile se vor lungi cu atât venitul bagajelor vor scădea.

Venitul mărfurilor de mare şi mică iuţeală este menit a se urca şi poate că ar fi atins deja maximul sĕŭ pe liniile în exploatare, dacă ceĭ din capul acestuĭ important serviciŭ nu ş'ar fi bătut joc de cererile de vagoane ale publiculuĭ.

Un capitol de veniturĭ, pe care nu'l pricepem şi pe care onorata Direcţiune a căilor ferate refuză a ni'l arăta în amănuntele sale, este acela al transporturilor în regie şi care se ridică la 1,600,000 leĭ, pentru anul viitor.

Credem dar că onoraţiĭ deputaţĭ carĭ se ocupă puţin şi cu averea Ţăreĭ vor cerceta şi acest capitol.

Până a nu sfârşi cu Capitolul veniturilor maĭ rugăm pe acel D-nĭ reprezentanţĭ aĭ Ţăreĭ să bine-voiască a cere de la onorabilul Guvern să le prezinte un tabloŭ detaliat de numele acelora cărora puterniciĭ zileĭ, sub cuvînt că încurajează industria naţională, le a acordat reducerĭ colosale la transportul mărfurilor pe toate liniile noastre ferate.

Căcĭ din câte am aflat noĭ, multe lucrurĭ foarte ciudate ar cuprinde acel tabloŭ, maĭ cu seamă la partea **transporturilor, produselor Caseĭ şi Domeniilor Regale.**

*

Trec acum la cheltuelĭ şi mărturisesc că nu sunt în stare să spun cetitorilor meĭ alt-ceva de cât că ele sunt în plus cu 1,646,675 leĭ faţă cu anul trecut.

— Pentru ce?

— D. Duca şi aĭ sĕĭ o ştiŭ.

Aŭ avut atâta grije aceĭ carĭ aŭ alcătuit acest buget că s'aŭ ferit — poate cu drept cuvênt — să spue cât aŭ cheltuit anul trecut pentru cutare serviciŭ şi cât propun pentru anul viitor.

Dacă am fi siguri că vom avea trecere, am maĭ cere acelora dintre D-niĭ deputaţĭ să bine-voiască a afla **cât costă pe an cheltuelile provocate de Dinastie, adică călătoriile zilnice la Sinaia şi înapoĭ?**

Sceteală.

D-luĭ Const. A. Filitis

Am sperat că, prin *apelul* meŭ contra sentinţeĭ pronunţate de D. Const. A. Filitis, procesul dintre noĭ va fi închis.

M'am înşelat, căcĭ Domnia-Sa a făcut *recurs.*

Voiŭ beneficia dar de art. 288 din Codul de procedură civilă care îmĭ dă dreptul de a cere revizuirea procesuluĭ.

Nu voiŭ maĭ insista asupra colaborăreĭ simpaticuluĭ meŭ confrate la ziarul ce dirigez, dar trebue în treacăt să mărturisesc că eĭ îl consideram nu numaĭ ca un colaborator, ci maĭ mult ca un aderent al programuluĭ apĕrat de *Adevĕrul.* — Crudă decepţiune! — Nu voiŭ maĭ vorbi de nişte micĭ articole ce eraŭ neiscălite, fiind-că demisiunea D-luĭ Const. A. Filitis ca membru al clubuluĭ naţional-liberal nu fusese încă primită.

Dar nu pot lăsa fără rĕspuns doue acuzaţiunĭ cuprinse în următoarele rîndurĭ: — *Crâncena opoziţiune ce până acum câte-va sĕptămânĭ să făcea în* Adevĕrul *contra liberalilor-naţionalĭ; şi ostilitatea cu care ziarul* Adevĕrul *a întîmpinat unirea făcută între cele doue fracţiunĭ ale partiduluĭ liberal-naţional, câţĭ-va anĭ dezunite.*

Nedrepte acuzaţiunĭ!

Nicĭ-odată nu am atacat partidul liberal-naţional; am înfierat numaĭ actele anti-constituţionale şi antipatriotice ale şefilor partiduluĭ, acte carĭ aŭ provocat căderea luĭ de la putere într'un mod ruşinos.

O dovadă dintr'o sută:

Poate fi oare ceva maĭ umilitor pentru partidul liberal-naţional de cât de a vota bugetele unuĭ minister eşit pe furiş din gangurile Curţeĭ de casaţie?

Am stigmatizat apucăturile despotice ale luĭ Ion C. Brătianu, Dimitrie A. Sturdza, Eugenie Stătescu pentru care *opoziţiunea nu maĭ avea dreptul la protecţiunea legilor.*

M'am revoltat contra şefilor carĭ aŭ compromis partidul în ochiĭ Ţăreĭ şi carĭ aŭ întinat drapelul liberalismuluĭ.

Articolele din ziarul *Naţiunea*, discursurile luĭ N. Fleva, Gh. Palade sunt apărarea mea.

Nicĭ o dată nu am fost ostil unireĭ tuturor elementelor liberale; dar modul cum s'a făcut acea unire m'a revoltat.

Am criticat lipsa de energie a venerabiluluĭ Dimitrie Brătianu, care era dator să impue condiţiunile sale.

Ion C. Brătianu şi Dimitrie A. Sturdza ar trebui să înţeleagă că prezenţa lor în capul partiduluĭ liberal-naţional este o desfidere aruncată moralităţeĭ publice.

Generaliĭ care compromit onoarea drapeluluĭ trebue să treacă în rândurile soldaţilor.

Numaĭ în mâinile D-luĭ Dim. Brătianu drapelul liberalismuluĭ poate încă fâlfâi cu splendoare şi mândrie.

Alex. V. Beldimanŭ.

Ofiţerul Român

II

De unde provin ofiţeriĭ la noĭ. Din şcoala de ofiţerĭ şi din cea Divizionară, cel puţin uzul ast-fel se numesce.

Deosebirea sub toate raporturile între aceste clase de ofiţerĭ este enormă: una este consecinţă adevĕrată a trebuinţeĭ, cea laltă este un fel de rĕsplată, saŭ maĭ bine zis pentru ca *„bastonul de mareşal ce fie-care soldat poartă în gibernă“* să aibă şi o aplicare până la un loc.

Ce deosebire între iluziunile unuĭ ofiţer ce ese din şcoala militară şi între ale aceluĭ ce vine din şcoala Divizionară! Şi deşi par părea că aceştĭ din urmă vor avea o destinaţie limitată, ar fi bunĭ instructorĭ; iar celor-l'alţĭ oferindu-se un câmp vast de lucru intelectual, bazele avêndu-le, atribuţiunĭ marĭ şi alese chemărĭ înalte etc., etc. etc., practica însă ne arată că şi uniĭ şi alţiĭ se contopesc în aceleaşĭ ocupaţiĭ, în aceleaşĭ

tendinţe, iar curentul îl mână pe toţi pe acelaşi drum, şi de şi nu cu aceiaşi cadenţă spre unicul şi acelaşi ţel tresă următoare.— Iar pentru ajungerea la acest ţel scopul le scuză mijloacele....,.

Să vedem rolul ofiţerului în armată din momentul eşirei din şcoală, comparat cu aspiraţiunile de mai nainte de a o termina.

Vě închipuiţi un copil—aproape— ce face una din şcolile de fiĭ de militari şi apoĭ cea de ofiţeri; regimul sever al şcoalelor îl face atât de doritor de a termina odată mai curând şcoala, a se numi şi el liber, în cât numaĭ această închipuire i se pare o fericire complectă, necum încă aceia că are se pună o tresă şi să încingă o sabie.

Iese ofiţer şi după o lună de concediŭ ce are la început şi care i se pare întocmaĭ ca un vis a căruĭ realitate o doreşte ...realitate ca este trimis a-şi o găsi într'un sat (?) la o companie de Dorobanţi, saŭ în vreun sat pe frontieră, unde va trebui să'şi formeze educaţia carierei în compania Popei saŭ Primarului din sat, ne avênd cu cine schimba doě vorbe relativ la ce a învăţat distracţie, nimic.—Locuește o casă infectă în care ni I îĭ vine a maĭ intra, mănâncă o mâncare pe care i-o prepară „ordonanţa": se uită la tunica'ĭ nouă, nouţă, şi caută a se încredinţa : adevěrat oare, aceasta e tresa ce-ĭ promitea fericirea ??

Deşteptătorul, ce şi-a luat pentru a-ĭ aminti esactitatea datorieĭ, îl trezeşte din toate aceste gândiri, şi-l trimite la cazarmă.

Acolea soseşte înainte de timp, totuşi găseşte pe Căpitanul sěŭ venit de mult, care cu bunătate (la început) îĭ zice: Vezĭ, caută tot-d'a una de vină înainte de mine la cazarmă, căcĭ vine greŭ, de soldaţiĭ ce zic când věd că Căpitanul vine înaintea D tale?

E ora de instrucţie. Compania e scoasă la câmpul de esercițiŭ, tênĕrul Sublocotenent intră în front: Căpitanul comandă singur pentru a'şĭ instrui oficerul care e noŭ şi neobişnuit cu frontul! îl observă cu blândeţe (la început); Repausurile sunt maĭ micĭ, instrucţia durează maĭ mult, căcĭ, zice căpitanul, Ofiţerul are nevoe cât maĭ mult de front, se maĭ uită masa, teoria etc doar Căpitanul mai are şi amorul propriŭ ca Compania luĭ să nu fie cea maĭ slabă în instrucţie.

După esercițiŭ e teorie. Ofiţerul asistă, mirosul oamenilor grămădiţĭ in o biată cameră îl sileşte a maĭ eşi p'afară, doar nu e obişnuit. Căpitanul îl vede şi cu bunătate (la început) îĭ spune că să nu maĭ lasă de la teorie căcĭ gradele sunt ticăloase, zice el, şi nu aşteaptă de cât ca să rĕmâe de capul lor pentru a nu maĭ face nimic.

Se dă masa. Ofiţerul asistă pentru a observa dreapta împărţire a hraneĭ. După masă e iar teorie..... Ofiţerul vede că s'a făcut 11 ore şi Căpitanul abia e în focul trebilor, nicĭ gând a merge acasă, el pleacă pentru a dejuna, Căpitanul după prânz îĭ zice ca să nu maĭ plece înaintea luĭ de la cazarmă căcĭ de, ce zic soldaţiĭ?

In fine cu slujba de după prânz, care se termină seara, se fineşte şi ziua pentru ca să se reînceapă a doua zi cu aceiaşĭ exactitate ciasornicală.

Dumnică speră bietul ofiţer că fiind sărbătoare şi decĭ serviciŭ suspendat, se va putea repezi până la oraş.... Căpitanul însă îĭ spune Sâmbătă seara: vezĭ, eŭ mâine plec la regiment, saŭ mě duc în cutare loc: D-ta fă inspecţie de dimineaţă la muniţie şi cea ce te rog e să nu uiţĭ a da pe la cazarmă peste zi căcĭ gradele inferioare sunt ale dracului atât aşteaptă pentru a se pune pe beţiĭ, etc.

La un regiment permanent Sublocotenentul se prezintă Colonelului spunêndu'ĭ formula reglementară: Acesta îĭ spune câte-va cuvinte, la plecare îĭ zice că altă dată când se va maĭ prezenta să aibă sabia în cârlig, saŭ cutare lucru reglementar, eşarfa între ceĭ doĭ ultimĭ nasturi aĭ tuniceĭ etc.

Se presintă Căpitanuluĭ sěŭ, acesta e sever, îĭ recomandă a face serviciul exact, să fie la timp cazarmă şi alte detaliĭ de serviciŭ. Iar pentru a vedea serviciul ce are de făcut, îĭ sfătueşte a copia programul serviciuluĭ zilnic, pe corp E vară, Programul este următorul: De la ora $4^1/_2$—8 dimineaţa instrucţie; De la 8—$9^1/_2$ teorie la 10 ore masa trupeĭ, la 11 ore apel, raport şi Garde; După prânz. De la $1^1/_2$—3 teorie de la 3—6 Instrucţie.

Care va să zică tot serviciul durează: 7 ore dimineaţa şi 5 după prânz, care în total fac **12 ore,** ne maĭ punênd că ofiţeriĭ pleac pe la $11^1/_2$—12 de la cazarmă dimineaţa şi pe la $6^1/_2$—7 seara; totuşĭ, remâne ofiţeruluĭ 2 ore dimineaţa şi 2 seara libere pentru masă şi cele-l-alte, doar e şi el om.

Acesta e programul; el este imposibil întru ceva de schimbat. Căcĭ de şi plouă, totuşĭ instrucţia se face în camere, pe sălĭ, etc.

Cu câte-va minute înainte de a eşi oamenii la instrucţie, ofiţerul vine pentru a'şĭ inspecta Plutonul şi a raporta Căpitanuluĭ sěŭ cum prescrie regulamentul; se începe instrucţia pe companiĭ saŭ cum va fi ordinul; Ofiţeriĭ intră în front şi comandă căpitanul saŭ unul maĭ vechiŭ dintre eĭ; pe la mijlocul instrucţieĭ se aude semnalul de dreptĭ; vine Colonelul; toată linia devine activă; cu toţiĭ încep a da exemple, a striga, etc., pentru a vedea şeful că totul merge strună. Ofiţeriĭ capăt observaţiĭ fie chiar şi pe nedrept.

Se termină instrucţia; căpitaniĭ sunt chiemaţĭ la colonel care le face observaţiĭ că nu ţin pe ofiţeriĭ subalternĭ din scurt; că tolerez ofiţerilor atitudinĭ necorecte în front, cutare stă rezemat în sabie, etc etc., cea ce sileşte pe căpitanĭ în urma unor asemene observaţiĭ a nu maĭ tolera nimic; se încep pedepse.

In timpul teorieĭ vine colonelul în camere; dacă vre-un soldat nu rĕspunde cum trebue la întrebările ce-ĭ pune, face observaţie ofiţerilor că nu se ocup în d'ajuns. Pune vre-un soldat de-şĭ scoate cismele, şi dacă din întîmplare nu e curat, se face foc şi de şi i se spune că soldatul a fost în gardă saŭ din vre-un motiv bine-cuvîntat nu a putut să fie curat, tot ofiţeriĭ sunt vinovaţĭ şi la orĭ-ce esplicărĭ un „nu maĭ vorbi nimic" le pune capătul.

Va să zică, dacă un soldat nu ştie bine teorie, saŭ e murdar, saŭ are cravata desheiată din'apoĭ, şi aşa maĭ încolo, toate se descarc în spatele ofiţerului......

Ast-fel trece ziua la cazarmă, după ce şi peste zi serviciul e acelaş ca şi dimineaţă

Un ofiţer e de zi pe corp. Dacă la esercițiŭ un soldat nu a avut cismele curate, ofiţerul e vinovat.— Dacă mâncarea nu a fost gata punct la ora meseĭ, ofiţerul de zi e pricina. — Dacă la bucătărie s'a găsit nişte cojĭ de ceapă pe jos, ofiţerul capătă serviciul (nu credincios) ci peste rând.—Dacă scările nu aŭ fost bine frecate, dacă la arest s'a găsit praf pe pervazul uşeĭ... Vezĭ d-le ofiţer de serviciŭ?? Dar ce să maĭ înşir: Un şef de corp a pedepsit pe un ofiţer de serviciŭ, căcĭ cel d'intâiŭ a găsit o murdărie în curtea cazarmeĭ!!

Un ofiţer e de gardă. Noaptea vine rondul pe la 2 ore de exemplu şi găseşte pe ofiţer culcat orĭ pe un soldat că nu ştie bine să primească rondul, şi a doua zi comenduirea îl trimite la O-tel pentru câte-va zile.

Maĭ puneţĭ că un ofiţer într'o sĕptămână trebue să facă: o zi de serviciŭ pe corp, una saŭ chiar două în gardă; cea ce face că treĭ nopţĭ din sĕptămînă nu'ĭ aparţin.

Atât doar Duminica saŭ sĕrbătoarea e liber după prânz dacă nu s'o nimeri în gardă saŭ de serviciŭ pe corp, la vre-un mort, etc.

Maĭ adăugând că trupele sunt în tabere de instrucţie, se va complecta id ia orĭ-cuĭ de ce îndatorirĭ e chemat ofiţerul să se aquite, de libertatea saŭ de timpul ce rĕmâne ofiţerilor pentru a-şĭ vedea şi de interesele lor personale, de ocupaţiile lor, de cultivarea cunoştinţelor ce are în societate ca om, de distracţiile luĭ şi la urmă, natural, de menţinerea la curent a celor ce a învĕţat în şcoală.

Unde şi când e chiemat ofiţerul ca să aplice şi el cea ce a învĕţat în şcoală atâţia anĭ? Nu e greŭ de rĕspuns: nicăirĭ şi nicĭ odată. Arborele ce nu se cultiva devine sĕlbatic din roditor ce era. Aşa se întîmplă şi cu cea ce învaţă ofiţerul; neputênd aplica cartea lor la nimic şi neavênd ni ĭ timpul material a o rĕsfoi din când în când, se trezesc adesea că materiile ce odată le cunoşteaŭ destul de bine, i se par strĕine de tot.

Totuşĭ s'ar părea că rĕul a fost prevĕzut de ceĭ ce aŭ întocmit legile militare şi a reglementat ca şi ofiţerul să aibă o parte din an pentru şcoala sa proprie; de aceea iarna se prescrie: Instrucţia teo etică a ofiţeruluĭ.

Cititoriĭ acestuĭ ziar vor fi citit un articol intitulat „Instrucţia ofiţerilor" apărut maĭ de mult în „Adevĕrul" şi în care se putea vedea cum s'a înţ les şi cum se practică această instrucţie în oştire.

Ast-fel dar o duc ofiţeriĭ: Sub-locotenenţiĭ şi Locotenenţiĭ. Să maĭ vorbim de căpitanĭ? Nu există şi nicĭ poate exista funcţiune a căreĭ atribuţiunĭ să fie maĭ murdare ca ale căpitanilor.

Pe lângă mizeriile ce îndur Sub-locotenenţiĭ şi Locotenenţiĭ, maĭ adăugaţĭ şi rĕspunderea bănească ce o are comandantul de companie, escadron saŭ baterie şi vĕ veţĭ face o idee complectă de funcţia căpitanilor!

Şi vĕ maĭ miraţĭ că căpitaniĭ nu pot suporta examenul de Major!

Da nu pot şi nicĭ vor putea cât timp rolul Căpitanuluĭ va fi de a înghiţi praful cămăşilor şi al obielelor de prin magaziile companiilor!

Nu vor putea nicĭ odată căpitaniĭ să reuşască la examen cât timp cea maĭ înaltă ocupaţie ştiinţifică zilnică e de a sta cu nasul în livretul de ordinar, socotindu-l mereŭ, a calcula bonurile, a încheia situaţiĭ, foĭ de zile, etc. etc., căcĭ de nu va face aceasta, va scoate atâtea piese din buzunar câte semne roşiĭ va fi făcut Intendenţa, actelor sale la verificare.

Reuşesc căpitaniĭ uniĭ şi la examen; dar reuşesc aceĭ ce aŭ sfinţĭ protectorĭ saŭ ceĭ ce aŭ putut citi şi aceştia din urmă dacă aŭ avut fericirea a se găsi în diferite categoriĭ ca: *Birocraţiĭ* (de pe la birourile serviciilor armateĭ, unde aŭ tot timpul a se ocupa); *Clapiştiĭ* (aceĭ ce şi-aŭ făcut viaţa departe de companie, protejaţĭ, etc). *Căpitaniĭ* care aŭ fost esacţĭ la serviciŭ dar care neglijând administraţia pentru carte, aŭ deschis punga pentru a plăti lipsurĭ, stricăciunĭ, etc.

Căcĭ fac apel la onoarea orĭ-căruĭ căpitan să spună dacă reuşind la examen nu s'a găsit în vre-o condiţie de maĭ sus saŭ dacă nu aŭ fost şefĭ de promoţiĭ prin şcoale, profesorĭ, saŭ aŭ venit de prin vre-o altă armă specială, precum şi asemene să'mĭ declare: dacă un căpitan ce ar urma întocmaĭ îndatoririle ce i se prescriŭ ca comandant de companie, are timpul a se ocupa de instrucţia-ĭ personală.

Sentinela.

Un proces celebru

(TELEGRAMA)

Paris 16 Decemvrie.

Desbaterile în afacerea Eyraud şi Gabriela Bompard aŭ început; acuzaţiĭ aŭ rĕspuns la cele d'ântêĭ întrebărĭ cu o voce sigură. Citirea actuluĭ de acuzaţie a ţinut treĭ sferturĭ de ceas; în cursul citireĭ acuzaţiĭ aŭ arătat oare-care emoţiune; pe masă se găsesc actele de convicţiune, printre care faimosul geamantan şi cordonul care a servit a sugruma pe portărelul Gouffé.

Preşedintele întreabă maĭ întâiŭ pe Eyraud căruia îĭ aminteşte trecutul sěŭ deplorabil, numeroasele sale hoţiĭ, şi cum ideia crimeĭ lua naştere într'însul la Londra.—Eyraud aruncă toată vina pe Gabriella Bompard, că ea ar fi uneltit planul de a atrage pe Gouffé în camera sa şi de a'l omorî; iar el Eyraud, voia să sperie pe Gouffé pentru a-ĭ lua baniĭ dar nu a merge până a'l asasina. Preşedintele a constatat neasemănarea povestireĭ acuzatuluĭ şi preparativele anticipate în vederea crimeĭ.

Alcoolul şi Durata Vieţeĭ

Este deja un adevĕr elementar că alcoolizmul otrăveşte toate arterele de viaţă ale uneĭ populaţiunĭ, că are, atât din puntul de vedere sanitar cât şi din acel social-economic şi politic chiar, consecinţele maĭ grave, după cum am şi arătat în cele treĭ articole ale noastre asupra acestuĭ subiect. N'am maĭ fi revenit decĭ atât de curând, dacă d-nul farmacist *Tzanovici* n'ar fi publicat, sub titlul pe care'l dăm şi noĭ articoluluĭ nostru de azĭ, o statistică luată din „*British medical Association*„ însoţită din partea d-sale de comentariĭ *prea* măgulitoare pentru noĭ, o statistică pe care d-sa singur o numeşte *unică* în felul eĭ. Mărturisim că nu ne e clar scopul ce l'a urmărit cu acele date autorul articoluluĭ *Alcoolul şi durata vieţeĭ* când însuşĭ declara că acele cifre nu pot dovedi contrariul celor susţinute de noĭ în articolele „Alcoolizmul" ci cel mult *o diferinţă* şi că se uneşte ca şi noĭ cu cele desvoltate de Prof. *Bunge.* Dacă ar fi să se ţie cont în cercetările asupra efectelor alcooluluĭ de rezultatul *unic* al uneĭ statistice ca acea din „British medical Association" ar urma negreşit ca statele să uşureze traficul cu bĕuturĭ spirtoase şi ca toate autorităţile chemate a purta grijă de starea de sănătate a poporuluĭ precum şi toţĭ corifeiĭ să le recomande fiind că *într'un* caz s'a dovedit că bĕutoriĭ cumpătaţĭ mor la etatea de 63 de anĭ, iar aceĭ ce nu beaŭ de loc la 51 anĭ.

In realitate însă toată lumea savantă e unanimă în a combate flagelul alcoolizmuluĭ, această ruină a popoarelor.

Cât timp n'avem înaintea noastră un material statistic cu mult maĭ bogat de cât acela pe care ni'l aduce comisiunea de medicĭ însărcinată de către „British medical Association", un material dacă nu care să covârşească dar care să fie cel puţin tot atât de bogat ca şi acel al statisticeĭ contrare, atâta timp credem că nicĭ nu ne e permis a da o deosebită saŭ oare-şĭ care atenţiune unuĭ caz izolat care ca escepţie poate cel mult confirma regula. Esperienţele zilnice dovedesc că mortalitatea şi morbilitatea e maĭ mare la aceĭ ce fac abuz de bĕuturĭ.

In desbaterile Congresuluĭ internaţional contra Alcoolizmuluĭ ce s'a ţinut în 1887 la Zürich, s'a dovedit până la evidenţă că viaţa abstinenţilor e de o durată maĭ lungă de cât a bĕutorilor. In darea de seamă în revista „*Der Arbeiter freund*" asupra Congresuluĭ internaţional ce s'a ţinut anul acesta între 2-5 Septembrie în Chistiania, Prof. Dr. V. *Böhmert* din Dresda, delegat german la acel congreş, se esprimă ast-fel:

„Nu este în Europa nicĭ o ţară care să se poată mândri c'un succes aşa de mare în lupta în contra Alcoolizmuluĭ ca Norvegia. După separarea acesteĭ ţărĭ de Danemarca, s'a făcut în 1816 o lege ce permitea fie-căruĭ contribuabil-proprietar de a'şĭ înfiinţa o velniţă, contra unor dărĭ fixe către stat. Consecinţa a fost o creştere îngrozitoare a consumuluĭ de rachiŭ şi una şi maĭ îngrozitoare a demoralizăreĭ generale, a numĕruluĭ alienaţilor, a idioţilor, a sinucişilor şi a criminalilor." Maĭ departe vorbind de efectele sistemuluĭ Gothenburgian zice între altele: Consumul spirtoaselor a scăzut de la 16 litrurĭ pe cap la 8; a scăzut d'asemenea şi numĕrul alienaţilor, al sinucişilor, *a cazurilor de moarte* provenite din delir, etc.

In broşura *Die Trinksitten ihre hygienische und sociale Bedeutung* (1891), cunoscutul Prof. Forel, descriind urmările abuzuluĭ de alcool, zice că întregul organizm degenerează, de aicĭ o stare bolnăvicioasă şi *o moart prematură.* D. Forel a susţinut aceste şi la Congresul din Christiania la care a asistat, iar şeful serviciuluĭ sanitar din Norvegia, Prof. *Lochman* şi directorul Dr. *Dahl* le-aŭ confirmat.

Terminăm cu următoarea interesantă lucrare statistică a cunoscutuluĭ Prof. *Demme* din Berna:

D-sa a studiat pe de o parte posteritatea a 10 familiĭ fecunde a căror capĭ şi în parte şi strămoşiĭ eraŭ bĕutorĭ obişnuiţĭ, şi pe de altă parte posteritatea a 10 familiĭ fecunde, a căror capĭ şi strămoşĭ nu eraŭ nicĭ abstinenţĭ dar nicĭ bĕutorĭ.

Intâia grupă (*a bĕutorilor*) a dat viaţă la 57 de copiĭ. Dintre aceştia *12* muriră de slăbiciune fizică îndată după naştere, *36* suferiră de diferite bolĭ, de idiotizm 8, de convulsiunĭ şi epilepsie 13, de surdo-muţenie 2, beţie şi epilepsie 5, de diformităţĭ corporale 8 şi piticĭ 5. *Numaĭ 9 se desvoltaseră normal atât din punctul de vedere fizic cât şi din cel intelectual.* A doua grupă (*neabstinenţĭ şi nebĕutori*) dete viaţă la 61 de copiĭ. Dintre aceştia 3 muriră de slăbiciune fizică şi 2 de gastroenteritis îndată după naştere, 2 se îmbolnăviră maĭ târziŭ de Chorea şi 2 eraŭ diformaţĭ. Doĭ rĕmăseseră intelectualiceşte înapoĭ fără în să a fi idioţĭ şi *20 se desvoltaseră cu totul normal!*

Suntem noĭ oare în drept a pune asemenea rezultate statistice la îndoială? Nu suntem oare maĭ mult în drept a deduce din ele, în deobşte vorbind, ca consecinţă a abuzuluĭ de alcool, între altele, şi *o moarte prematură?*

Aceste am avut de rĕspuns d-luĭ Tzanovicĭ. Cât priveşte laudele ce ne face d-luĭ pentru articolele „Alcoolizmul" îĭ mulţumim, dar ele nu ni se cuvin nouă ci acelor învăţaţĭ a căror ideĭ noĭ am căutat să le redăm, pe cât permit marginile unor articole de ziar.

Nacolobi

Informaţiunĭ

Data alegerilor pentru scaunele vacante de Senatorĭ s'a fixat, după o nouě dispoziţie a ministeruluĭ de Interne, la 13 Ianuarie; iar pentru Camerǎ la 20 Ianuarie viitor.

Ierĭ pe la orele $2^1/_2$ s'a întâmplat următorul scandal în curtea Mitropolieĭ:

Pe când fostul procuror de Brăila, Malaxa, ieşea din curtea Mitropolieĭ, D-nul Th. Mănescu, fost redactor la *Telegraful Român*, l'a întâlnit şi l'a apostrofat cu violenţă, pentru că, într'un proces pe care'l avusese la Brăila, D-nul Malaxa, în rechizitorul sěŭ, l'ar fi calomniat.

D-nul Mănescu, care a fost în urmă achitat de tribunal după cererea succesoruluĭ D luĭ Malaxa, a lovit pe acesta cu bastonul.

Imediat, gardiştiĭ postaţĭ pe dealul Mitropolieĭ, l-aŭ înhăţat şi dus la comisarul care face serviciŭ la Cameră.

In buzunarul d-luĭ Mănescu s'a găsit un revolver.

Sosind D. Colonel Algiu, D-sa a ordonat gardiştilor să ia pe D. Mănescu de guler şi să'l ducă la parchet, ceea ce s'a îndeplinit imediat.

Scandalul acesta a făcut mare sensaţie în Camerǎ.

Consiliul de Inspectorĭ aĭ armateĭ se va întruni azĭ la 2 ore la ministerul de rezbel spre a hotărî tablourile de înaintare a ofiţerilor superiorĭ.

D. Sandu Răşcanu şi-a luat seama: D-sa se prezintă la deputăţie şi va cere voturile alegĕtorilor colegiuluĭ I de Vasluĭ.

Aflăm că interpelările adresate Ministruluĭ de Finanţe de către D. deputat Alexandrescu, vor fi aduse şi în desbaterile Senatuluĭ de D. Fleva.

Sâmbătă 1 Decembrie, D nul Stan Ionescu, comerciant din comuna Găvana, plasa Piteştĭ, judeţul Argeş, a fost bătut până la sânge de sub-prefectul I. Gr. Rătescu (Surdu) chiar în localul primărieĭ, şi cu ajutorul unor subalternĭ aĭ sěĭ pe mâinile cărora l'a dat în urmă.

D-nul Stan Ionescu a reclamat procuroruluĭ din Piteştĭ şi procuroruluĭ general. Telegrama adresată primuluĭ ministru n'a fost primită la oficiul poştal de telegrafistul G. Rădulescu, ginerele luĭ Rătescu, şi a trebuit să o dea la oficiul găreĭ Piteştĭ.

Aflăm cu deosebită plăcere că d-nul G. Th. Buzoianu, profesor de geografie la Craiova, va prezenta Teatruluĭ Naţional traducţiunea pieseĭ *Héro und Leander* de maestru *Grillperzer.*

Ne place a crede că comitetul va reprezenta, chiar în stagiunea actuală, această meritorie traducţie.

Cursele vaporuluĭ local între Galaţĭ, Tulcea şi Ismail pentru anul acesta s'aŭ închis.

Graţie stăruinţelor D-luĭ Herescu, Prefectul de Vêlcea, podul peste Olteţ, în apropiere de comuna Laloşu, unde se împreună cu Cerna, a fost terminat.

Cetitoriĭ noştri din partea loculuĭ ne roagă a arăta mulţumirile lor acelora carĭ aŭ stăruit pentru construirea luĭ.

Ştirĭ Telegrafice

COLONIA, 4 Decembre.—Se anunţă din Belgrad „Gazeteĭ de Colonia" că regina Natalia are intenţiunea de a cere tribunalelor dreptul de a vedea pe fiul sěŭ şi de a-ĭ vorbi.

JOSEPH MONTET

Triumful Ştiinţeĭ

— D. Louis Vernet, de la Paris? zice Nataniel Simpson citind cartea de visită. Aşteaptă!

Luă de pe biuroul sěŭ o carte de adrese pe care o resfoi repede.

— All right! Pofteşte'ĭ înăuntru.

Louis Vernet intră.

— V'aţĭ adus aminte de mine? zise el, strîngând mâna pe care 'ĭ o întinsese americanul; ha! eştĭ admirabil.

— Nu'ĭ admirabil, din contra, foarte simplu; priveşte! Şi americanul arătă cu degetul vizitatoruluĭ sěŭ o linie scrisă pe cartea luĭ de adrese:

„*Louis Vernet, de la Paris. Invitat la dejun când trecea la Chicago.*"

— Cu aceasta, zise el lovind cu palma cartea de adrese, sunt sigur că eŭ nu uit nimic!

— Nicĭ chiar o întâlnire aşa de scurtă ca a noastră. Căcĭ, cât timp am stat la d-ta?

— O seară, nimic maĭ mult.

— Şi apoĭ, la o masă foarte bine garnisită, la care d ta sugeaĭ grozav şampanie în onoarea luĭ *Foxhall*, câştigătorul mareluĭ premiŭ de la Paris!....

— Şii-t! zise americanul surîzând. Aicĭ, nu maĭ *sug* de loc alt-ceva, de cât cerneală, de pe cărţile mele de comerciŭ. Retras, aicĭ, foarte retras...... Numaĭ de cât la dejun îţĭ voiŭ istorisi.

— Ah! a!... aicĭ e sanctuariu de lucru. Şi acum cu ce vĕ ocupaţĭ? Tot cu legatul cărţilor?

— Nu..u!, e deja de mult de când am renunţat la aceasta.

M'am ocupat cu oţelul, care însă a intrat în comerciŭ cu o concurenţă grozavă. Acum am luat o nouă specialitate: *substanţele alimentare.* Şi'mĭ aduce cu mult maĭ mult câştig. N'am de cât un singur concurent de care să mĕ tem: natura. Nu e de temut însă.

— Adevĕrat?

— Deja probat. In treĭ anĭ, am câştigat treĭ milioane; unul făcând unt fără lapte, altul, extract de carne, fără carne; şi pe al treilea cu exploatarea pe care o am de un an.

— Ce fabricaţĭ acuma?

— Ouĕ.

— Fără găinĭ?

— Negreşit.

— Voiţĭ să rîdeţĭ!

— Nu. Eŭ nu rîd nicĭ o dată când e vorba de afacerĭ.

— He! Aş fi curios să vĕd şi eŭ asta!

— Nimic maĭ uşor. Avem încă jumătate de ceas până la masă. Acest timp e destul ca să visităm atelierile mele.

Şi americanul deschizênd uşa birouluĭ sĕŭ, conduse pe d-l Vernet prin un lung coridor până la o cameră mare unde'l introduse. Cutiĭ (lăzĭ) marĭ, pline cu ouĕ de o albeaţă minunată, eraŭ puse în rafturĭ pe lângă păreţĭ. Negustorul deschise o a doua uşă. Un frig grozav făcu pe Louis Vernet a'şĭ ridica gulerul la palton, aşa temperatură era în această cameră.

— Iată-ne, zise Simpson, în atelierul în care se fabrică. Vezĭ această cuvă? (capsulă, farfurie mare), aicĭ e gălbenuşul, şi în ceastă-laltă, e albuşul.

— Şi ce? cu ce e acest gălbenuş?

— O amestecătură de mălaĭ, amidon extras din grâŭ şi alte câte-va substanţe.

— Iar albuşul?

— E greŭ să vĕ explic: un rezul:

tat (produs) chimic identic cu albuşul de ouě adevěrat.

— Perfect, dar cojile!

— Intoarce-te, şi priveşte, se lucrează sub ochiĭ dumitale.

— Şi cum puĭ gălbenuşul şi albuşul înăuntru?

—Meşteşugul arteĭ! Priveşte aişĭ; iată maşina.

Deosebeştĭ că e compusă din maĭ multe compartimente. Primul conţine gălbenuşul, al doilea albuşul, al treilea pelicula albă care le învălue, al patrulea coaja de gips care le învălue de tot. Aşa e că intrând aicĭ aĭ simţit o schimbare de temperatură? Acest frig e necesar. Veĭ vedea pentru ce. In cel dintâi compartiment al maşineĭ se pune gălbenuşul presat, în stare făinoasă de o formă rotundă care se înghiţaă ast-fel.

După aceasta trece în al doilea compartiment unde este învăluit de albuş, şi, prin o mişcare de rotaţiune, ia o formă ovală, şi înghiată ast-fel.

După aceasta trece în al treilea compartiment unde se îmbracă cu pelicula şi apoi în ultimul dintre compartimente unde i se pune coaja şi iese gata.

Ast-fel fabricat, oul se aşează. Şi, iată oul. O găină nu le ar face aşa de bine.

— Nicĭ maĭ bune?

— Nicĭ maĭ bune! Poftim, iată, ia acest oŭ pe care'l am fiert numaĭ de cât pentru d-ta, gustă.

Louis Vernet, dintr'o sorbitură bău jumătate de oŭ.

— Minunat! zise el.

— Eĭ bine, iată ce pot da eŭ cu treĭspre-zece dolarĭ mia, ce-va maĭ mult de şeapte-zecĭ de francĭ. Găseşte'mĭ mie găinĭ carĭ să'mĭ facă ouě cu această regularitate şi cu acest preţ!!

— Eĭ bine, cât timp se conservă ouele fabricate ast-fel?

— Indefinit. Acel pe care'l aţĭ mâncat era de un an. Iată! data e însemnată pe cutie, de când sunt fabricate. Alt avantagiŭ, coaja fiind maĭ groasă şi maĭ dură de cât la ouěle naturale, o o garanţie pentru expediţie. Maĭ de loc nu se sparg.

— Şi numaĭ D-ta, eştĭ care lucrezĭ acest *tur de forţă*?

Fruntea luĭ Nataniel Simpson se increţi.

— Singurul? zise el, nu. Am un concurent.

— Tot aşa de tare în materie ca Dumneata?

— Maĭ tare de cât mine. El a găsit mijlocul a da ouelor fabricate de el, după voe, gustul de ouě de găină saŭ de raţă. Hoţul ăla de Campbell e un ticălos! Dar nu'ĭ nimic, maĭ curînd saŭ maĭ târziŭ 'l voiŭ dărîma eŭ! Asta o am idee fixă. In aşteptare... haide să dejunăm.

— Natural, zise Nataniel Simpson musafiruluĭ sěŭ, sculându-se de la masă, D-ta aĭ venit la Chicago pentru expoziţia noastră. Ce ziceţĭ de dênsa?

— Foarte interesantă. *Phonophotostenotypobiograful* m'a frapat grozav, şi îţĭ spun drept am rěmas cu gura căscată înaintea acestuĭ instrument care, în maĭ puţin de un minut, şi asupra uneĭ simple chestiunĭ pe care 'ĭ o adresezĭ, îţĭ dă de o dată fotografia, sonul voceĭ, frasa imprimată, o *fac-similă* a scriereĭ şi data naştereĭ.

— He!... ultima invenţie a luĭ Edison... Intr'un an altele 'l va intrece şi pe acesta.

Dar aĭ vězut ouele din laboratoriul meŭ?

— Nu.

— Haide să ţi le arăt.

Intr'un sfert de ceas, Nataniel Simpson şi Louis Vernet eraŭ înaintea unuĭ galantar (vitrine) în care maĭ multe duzine de ouě eraŭ aranjate şi etichetate, albeaţa lor fără nicĭ o faţă 'ţĭ făceaŭ poftă!

La o parte într'un alt galantar, alte ouě eraŭ expuse, dar acestea de diferite mărimĭ şi cu un maĭ mare lux de etichetagiŭ. Treĭ tăbliţe maĭ marĭ le împărţea în treĭ şi pe fie-care tăbliţă era scris ouě de puică, ouě de găină, ouě de raţă.

— Asta'ĭ vitrina ticălosuluĭ Campbell zise Simpson. Nu maĭ e vorbă, el va câştiga premiul!

— Aşĭ! zise Vernet, aĭ o rază luminoasă asupra ouělor D-tale. Nu crezĭ ca să-l doborĭ?

— Nu; aŭ zugrăveala garantată. Ş'apoĭ suntem în iarnă. Soarele n'are putere. Proba este că, dacă Expoziţia nu va maĭ fi încălzită, noĭ am îngheţa foarte bine, nu'ĭ aşa *Jim*?

— E adevěrat, D-le Simpson, zise el, caloriferul nu prea dă căldură.

Louis Vernet rěmăsese înaintea galantaruluĭ gazdeĭ luĭ, cu bastonul în mână, ca şi cum ar fi fost cufundat în o meditaţie profundă.

De o dată ridică capul surîzênd.

— He, he! zise el luând de braţ pe Simpson, pe care 'l duse într'un colţ maĭ retras. Cât aĭ da D-ta ca să 'l dărîmĭ pe concurentul D-tale?

— Campbell? Tot ce vreĭ.

— O mie de dolarĭ?

— Asta'ĭ nimica tot!..

Douě-treĭ, cincĭ miĭ dacă e nevoe!

— Nu, o mie ajunge.

'Mĭ deschideţĭ acest credit? Eŭ 'ţĭ garantez de succes.

Nataniel privea la Vernet.

— Eŭ nu înţeleg nimic, dar mi-e egal, să 'ncerc!

— Bine. Lasă-mě singur cincĭ minute, ne vom întâlni la eşire.

Când Simpson se depărta, Vernet chemă gardianul prin un semn. In treĭ minute, de conversaţie încetă, scoase portofelul şi dete gardianuluĭ câte-va bilete de bancă.

— Restul peste câte-va zile cel mult, zise el despărţindu-se.

Opt zile după aceasta, cum Nataniel foileta jurnalele sări deodată după fotoliŭ aşa de tare că era să-şĭ dărîme biroul.

Iată ce găsise:

„*Triumful ştiinţeĭ*". „In noaptea aceasta s'a produs la expoziţie, cel maĭ extraordinar fenomen al seculuĭ. Toată lumea a remarcat curioasele galantare cu ouě artificiale ale D-lor Campbell şi Simpson. Dar în acela a celuĭ din urmă, un spectacăl în adevěr stupefiant, s'a vězut azĭ dimineaţă, unul din ouě era pe jumětate spart, şi prin deschizătura cojeĭ, era scos capul unuĭ puişor viŭ. Precauţiunile severe ce aŭ fost luate la primirea şi conservarea produselor expuse, nu lasă nicĭ a se gândi la o înşelăciune, de alt-fel imposibilă; o singură concluzie poate fi trasă din acest fapt miraculos: că D. Simpson a mers în a imita natura până la acel punct că i-a câştigat marele secret! Nicĭ o îndoială nu va fi că o recompensă strălucită 'ĭ va fi decernată pentru acest rezultat măreţ de geniŭ ştiinţific, şi care e destinat a face epocă în analele umanităţeĭ."

Jurnalul căzu din mâinele luĭ Simpson, când Vernet intră în biroul sěŭ, ţinênd în mână un număr din aceiaşĭ gazetă.

Păzitorul Jim zise el, e un om de treabă, care a ştiut să câştige o mie de dolarĭ. Oul de găină pe care'l a strecurat în galantarul D-tale nu l-a costat drept vorbind de cât un gologan. Dar el 'şĭ poate păstra restul.

Nataniel Simpson isbucni de rîs.

— Dracii de francezĭ! strigă el!.. Nu eraĭ de cât d-ta care să aĭ o asemenea ideie. De sigur că veĭ avea pe conştiinţă moartea unuĭ om. Ticălosul de Campbell va crăpa de sigur de necaz.

M. Tzanovicĭ.
Farmacist.

Viitoarea Camera

De câte-va zile marele palat al Ateneuluĭ şi-a deschis una din micile uşĭ spre a da drumul curioşilor carĭ ar dorĭ să vadă planurile prezintate la concurs pentru viitorul palat al Camereĭ.

Intr'una din sălile de sus, maĭ multe secţiunĭ de cadre de diferite mărimĭ sunt gata să satisfacă curiositatea vizitatorilor. O împestriţare de culorĭ şi de forme îţĭ izbeşte privirea maĭ întâiŭ, şi dacă nu aĭ vedea un catalog de provenienţă, adecă actul de naştere al planurilor, aĭ crede că un zugrav glumeţ din condescedenţă către deputaţiĭ noştrĭ, a făcut aceste planurĭ spre a-ĭ împăca pe toţĭ. In adevěr, găseştĭ expuse acolo, planurĭ carĭ ar putea sluji unuĭ hotel de a cincea mână, alăturea cu catedrale de bun gust de altmintrelea, saŭ cu temple în stil vechiŭ cu naltele lor coloane înşirate de jur împrejur, cu arcurile lor tainice şi insuflătoare de respect, aducătoare aminte de clasicele clădirĭ ale anticităţeĭ grece şi romane.

Unul dintr'aceste din urmă, un monument impozant semănând în parte — după cât îmĭ amintesc, din litografiile ce am vězut— cu panteonul luĭ Agripa de la Roma, şi avênd drept deviză „*Legum servi sumus ut liberi esse possimus*," mi s'a părut cel maĭ potrivit cu scopul şi maĭ cu seamă faţă cu cele-l'alte clădirĭ ale capitaleĭ.

Un palat lucsos şi de bun gust reprezintă un tabloŭ-proiect fără nicĭ cea maĭ mică însemnare; între cele maĭ reuşite sunt: „*Rome*" „*Vis superba forme*" şi altele.

Un trecětor.

DIN IAŞĬ

Recrutarea tinerilor pentru contingentul 1891—92 s'a început de Vinerĭ şi până astă-zĭ s'a sfîrşit cu disp. I-a.

Localurile comisariatelor, unde se fac operaţiunile, sunt infecte. La disp. I-a s'a rezervat o cameră umedă, rece şi întunecoasă pentru desbrăcarea tinerilor. Pe lângă aceasta s'a stricat un bidon cu accid carbolic, ast-fel că nu maĭ era posibil să staĭ un moment în cameră, necum câte o jumětate oră.

*

Procesul foştilor ajutorĭ de primar, D-niĭ C. N. Paraschivescu şi Dim. Gheorghiu continuă a se judeca înaintea Tribunaluluĭ sec. I-a.

*

Curtea cu juraţĭ va judeca la 11 Decembre un proces foarte interesant a D luĭ Botez, acel care a atentat în sala Palatuluĭ la viaţa greculuĭ Gerolimatius.

Botez are de apărător pe d. A. D. Xenopol, iar Grecul pe d. Dim. Alexandrescu.

Ancheta electorala la Bêrlad

Un prietin ne scrie din Bêrlad, cu data de lunĭ, următoarele:

D. Pencovicĭ a sosit în oraşul nostru spre a face o anchetă relativă la alegerea colegiuluĭ al doilea.

Indată ce chestiunea se va lămuri voĭ comunica resultatul ieĭ. D. Nicorescu care s'a reîntors din capitală pentru acest scop, speră la un resultat satisfăcător. Věd prea multă veselie esprimată în fisicul d-sale; ar face mult maĭ bine să înceteze cu rîsul sěŭ atât de sarcastic şi să aştepte resultatul, căcĭ cine rîde la urmă, rîde maĭ bine.

Incă un sfat: nu'ţĭ consuma prin Bîrlad spiritul, căcĭ aĭ nevoe în parlament de iel (?).

Pe de altă parte, erĭ am primit următoarea telegramă:

Ziaruluĭ *Adevěrul*

Bucureştĭ

Agenţiĭ d-luĭ Nicorescu în cap cu funcţionariĭ comunalĭ şi aĭ caseĭ proprietăţĭ, în scopul de a împedica facerea anchetei alegereĭ colegiuluĭ 2 comunal, aŭ provocat scandal nepomenit. Inspectorul Pencovicĭ însărcinat cu anchetarea nevrînd să facă apel la forţa publică a suspendat lucrările. Protestăm în contra acestor manopere înscenate pentru a răpi contestatorilor dreptul de apărare şi apelăm la opiniunea publică nevrând să importunăm ca adversariĭ noştri pe M. S. Regele.

Comitetul esecutiv al grupuluĭ independent, Colonel Cociturescu, Maior Pruncu, Ion Epureanu, Costache Popescu, Dr. Antoniu, Dim. Juvara, G. Parusi.

Desbaterile Parlamentare

SENAT

Şedinţa de la 4 Decemvrie 1890.

Sedinţa se deschide la orele 3 sub presidenţia D-luĭ General Florescu.

Prezenţĭ 83 D-nĭ senatorĭ.

Se fac formalităţile obişnuite.

Se pune la vot indigenatul D-luĭ Ioan Bruţiŭ şi se primeşte.

D. T. Maiorescu depune pe biroul senatuluĭ decretele regale prin care se recunoaşte de persoană civilă spitalul Elisabeta Doamnă din Galaţĭ, pentru înfiinţarea unor taxe în Sinaia şi pentru acordarea uneĭ pensiunĭ.

La ora 3 şi 10 m. şedinţa se ridică.

CAMERA

Şedinţa de la 4 Decembrie 1890

Şedinţa se deschide la orele 1 sub preşedinţa d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Prezenţĭ 116 D-nĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obişnuite.

D. **Ion Lahovari** depune o propunere care prevede ca şedinţele să ţie de la ora 1—6. Propunerea e iscălită de 68 deputaţĭ.

Propunerea se va citi în treĭ şedinţe şi apoĭ se va pune la vot. Pentru a fi adoptată, ea va trebui să întrunească douě treimĭ.

Rěspunsŭl la Mesagiu

D. Ioan Lahovari spune că a avut un moment de bucurie—scurtă e drept —când a vězut propunerea D-luĭ Nicolae Ionescu, dar această propunere a avut de rezultat ca însăşĭ discuţia rěspunsuluĭ la Mesagiu să fie întârziată cu douě ore.

Ca şi în sesiunile trecute, şi în discuţia de acum s'a pus nainte chestiunea politică a constituţionalităţeĭ guvernuluĭ.

Oratorul se sileşte să dovedească superioritatea monarhiilor asupra republicelor, bazându-se pe faptul că în Argentina a fost anul acesta o revoluţie.

După părerea D-sale, deosebirile dintre fracţiunile partiduluĭ conservator sunt de mică importanţă şi rezultă din deosebirĭ micĭ în chestiĭ de amănunte.

Partidul conservator întreg n'ar fi trebuit să aite nicĭ un moment din aceştĭ din urmă doĭ anĭ, că pe banca ministerială se află un guvern conservator, în care nu se putea vorbi de furturĭ de ceasornice.

D-sa face apoĭ istoricul ultimelor evenimente politice din ţară şi ajunge la concluzia, că această Cameră a lucrat bine şi cinstit.

Incheind, oratorul găseşte cu cale să acuze de dezerţiune pe conservatoriĭ carĭ, pentru a rěsturna guvernul actual, se aliază cu orĭ cine.

Şedinţa se suspendă pentru 5 minute.

Redeschiderea

La redeschiderea şedinţeĭ, D. Menelas Ghermani citeşte maĭ multe Mesagiĭ.

D. I. Iancovescu are cuvêntul în discuţia Adreseĭ.

De doĭ anĭ, începe D-sa, ţara se află într'o situaţie anormală.

Ţara a trimis în Parlament o majoritate liberal-conservatoare. O fracţiune din acest partid s'a aliat cu grupul junimist şi a format coaliţia care se află azĭ la putere în contra Constituţieĭ.

Partidul liberal-conservator, al căruĭ program a fost rezumat la 1848 în cuvintele: *Respect Constituţieĭ, respect proprietăţilor*, nu poate face nicĭ un

compromis cu junimiştiĭ, ale căror ideĭ sunt protivnice Constituţieĭ.

D. Ion Lahovary a vorbit de partidul conservator, dar politiceşte există în această ţară partidul liberal-conservator şi partidul liberal-naţional.

In realitate, liberalizmul şi conservatorizmul nu sunt în antagonizm din principiŭ, căcĭ liberalizmul a intrat în organizmul tuturor partidelor.

D. Iancovescu esplică cum a lnat naştere actuala majoritate.

Regele, după o luptă de 12 anĭ, a încredinţat puterea în mâna d-lor Rosetti-Carp ca guvern de tranziţie, cu menirea de a prezida la alegerĭ.

Dar guvernul acela a căutat să se perpetueze la putere şi de aceea a precupeţit de la partidul liberal conservator 45 de locurĭ în Parlament, pe carĭ le-a umplut cu oamenĭ carĭ nu reprezintă nimic. (Protestărĭ între porumbeĭ).

Venind la rezvotul Senatuluĭ, D. Iancovescu spune că acesta a fost un act infam din partea guvernuluĭ, o falsificare nedemnă a regimuluĭ constituţional.

Incheind, oratorul arată antinomia dintre programul liberal-conservator şi între acel al d-luĭ Carp şi întreabă pe d-niĭ Manu, şi Lahovary cum împacă semnătura lor pe programul liberal-conservator, cu ideile d-luĭ Carp.

D-nul **C. C. Arion** rěspunde D-luĭ Iancovescu, reia cântecul pe tema *acţiuneĭ paralele*.

D-nul **Take Ionescu** discută cele douě evenimente însemnate, carĭ s'aŭ petrecut anul acesta: unirea liberalilor şi alegerile comunale.

Unirea liberalilor e viŭ criticată de D-sa, iar alegerile comunale aŭ dat prilej uneĭ alianţe între liberaliĭ-conservatorĭ — duşmaniĭ guvernuluĭ în Cameră şi între acesta.

D-sa desvoltă apoĭ câte-va puncte din programul noueĭ formţiunĭ de la *Românul*.

Şedinţa se ridică la orele 5.

ULTIME INFORMATII

Cetim în *Constituţionalul*:

Rugăm pe Agenţia Română să ia měsurĭ ca depeşile să ne fie remise maĭ la timp şi maĭ citibile. Plătim destul de scump acest serviciŭ ca să avem dreptul de a cere să fim serviţĭ maĭ bine.

Ce să maĭ zicem noĭ?

Punem în vederea D-luĭ M. Şuţu, Directorul general al Postelor, următoarea scrisoare şi 'l rugăm a lua měsurĭ de îndreptare, căcĭ s'a făcut de pomină modul cum D-sa 'şĭ vede de slujba postelor pentru care ia 1000 leĭ pe lună.

1890 Decembre 2 Laloş

Domnule Administrator, doresc să continuŭ a fi abonatul D-voastră, însă cu condiţiunile următoare.

Trimiteţi-mĭ câte treĭ saŭ maĭ multe numere într'un plic sigilat ast-fel ca să nu se maĭ poată desface de agenţiĭ administrativĭ aĭ poştelor şi telegrafuluĭ, căcĭ sunt maĭ mulţumit să aflu noutăţĭ cu timpul trecut, de cât să se fure multe numere dintr'însele şi să se citească maĭ întâiŭ de toţĭ carĭ nu'mĭ trec prin minte până să ajungă la mine după cum am suferit în trecut. Primind în aceste condiţiunĭ jurnalu, expediez îndată taxa ce sunt dator; contrariŭ cer a fi şters din lista D-voastră de abonament, regretând din inimă, a nu maĭ citi *Adevěrul* jurnal naţional şi independent.

Bine-voiţĭ ca adresa să se dea în modul următor: D. C. I. Dobriceanu, Laloş, prin gara Drăgăşanĭ, Vâlcea.

Cu stimă
C. I. Dobriceanu

Pe D. Dobriceanu îl rugăm a lua notă că vom urma întocmaĭ dorinţeĭ D-sale.

Astă-zĭ la 7 ore dimineaţa frigul era 7 grade sub zero.

Domnul De Joly, arhitectul francez, a sosit din Paris spre a lua parte împreună cu D-nul Valon arhitectul german, la juriul pentru decernarea premiurilor planurilor pentru construirea Corpurilor Legiuitoare.

Sunt trecuţĭ ofiţerĭ în rezervă în arma geniuluĭ D-niĭ: N. Constantinescu, M. Constantinescu, G. Scutaru, Al. Zahariade, Maximilian Cratero, Anghel Dumitrescu, G. Nicolescu, C. Uzescu, M. Rădulescu, Mircea Dumitrescu şi D. Ionescu la regimentul I; iar D-niĭ: T. Burghelea, Simion Costea, Gr. Stratilescu, T. Vernescu, G. Nicolaŭ, I. Raisler, T. Botez, I. Arbore, I. Trifan, G. Pădure şi Virgiliŭ Ionescu la regimentul al doilea.

In Ianuarie viitor, va avea loc adunarea generală ordinară a Societăţeĭ Geografice române, când se vor ţinea şi maĭ multe conferinţe.

D-niĭ carĭ doresc să ţie conferinţe, să facă comunicărĭ, etc., sunt rugaţĭ să înştiinţeze din timp pe secretarul Societăţeĭ, str. Vesteĭ, 4.

O delegaţiune a studenţilor anuluĭ al 2-lea de medicină ne roagă să rectificăm informaţiunea apărută în ziarul nostru Nr. 684, în care se spunea că D-rul Râmniceanu ar fi fost instigatorul neînţelegereĭ dintre studenţĭ şi D-rul Petrini Paul.

D-rul Râmniceanu n'a avut nicĭ un amestec în acest incident de ordine interioară, incident care, din fericire, s'a aplanat curênd.

Băile Eforieĭ se vor deschide mâine 6 curent.

Direcţia căilor ferate se va ocupa cu un proect noŭ de formarea unuĭ tarif zonal al linieĭ Bucureştĭ-Ungheni.

In acest proect se prevede 18 zone ast-fel că şi staţiele cele micĭ şi cele maĭ apropiate vor putea profita de aceste reducerĭ.

Vinerĭ va veni pe biuroul Senatuluĭ proectul de lege asupra instrucţiuneĭ publice.

Prin acest proect Bacalaureatul va fi trecut la licee, însă facultăţile vor avea drept a supune la un esamen de admisiune pe candidaţĭ, când s'ar părea că un liceŭ ar da bacalaureaţĭ slabĭ. De asemenĭ prin acest proect se va reduce taxa de înscriere la Bacalaureat la 20 leĭ.

Intrebăm pe d. Ministru de Interne:

Are cunoştinţă de cum s'a sfîşiat legea comunală cu ocazia facerĭ alegerilor comunale la comuna Drăgăşianĭ, judeţu Vâlcea unde *actualul Perceptor fiscal şi casier comunal* avînd aceste calităţĭ inconpatibil cu calitatea de consilier, s'a înfipt pe listă şi s'a ales consilier cu toate prohibiţiunile Art. 68 din legea comunală?!!

Maĭ are cunoştinţă că această culpabilă îndrăzneală este preludiul precauţiunilor ce acest perceptor cată să ia spre a'şĭ face sie'şĭ control şi a se spăla de faptul acuzaţiunilor ce i-sa adus prin o broşură apărută şi publicată în Drăgăşianĭ în care se arată cu cifre sumele cu care d-sa a făcut gheşefturĭ?

Maĭ are cunoştinţă că acest perceptor ales ilegal în consiliŭ merge cu îndrăzneala până a pretinde să fie ales şi Primar spre a fi maĭ sigur de scopul sěŭ!!!

Suntem sigurĭ că d. Ministru nu are cunoştinţă, de oare-ce este interes a sě tăcea.

'I semnalăm noĭ de acestea şi aşteptăm. Până atuncĭ cerem consiliuluĭ comunal că la verificarea titlurilor sě'l înlăture din sînul sěŭ conform Art. 73 din legea comunală, ca să nu aibă timpu material a sě curăţĭ de păcatele arătate prin broşură în plus de suma de aproape douě-zecĭ miĭ leĭ a căror împlinire a neglijat'o de aproape opt anĭ cu intenţiune şi în detrimentul comuneĭ, osebit de fondurile donaţieĭ Niculescu.

Tipografia Modernă Grigorie Luis Strada Academieĭ 24.